

Konferencja

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

Kraków, 2 marca 2023

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

Potrzeba wolontariatu w Krakowie

Anna Korfel-Jasińska

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Konferencja

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

Kraków, 2 marca 2023

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

Wolontariat w prawie

Katarzyna Brocławik

mecenas

Wolontariat w prawie

Radca Prawny Katarzyna
Broclawik

USTAWA
z dnia 14 grudnia 2016 r.
Prawo oświatowe

Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania **obowiązków** rodzinnych i **obywatelskich** w oparciu o zasady **solidarności**, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

Art. 1. [Cele systemu oświaty]

Wzmocnienie roli szkoły w budowaniu kompetencji uczniów, niezbędnych do funkcjonowania we współczesnym świecie (art. 1 pkt 11, pkt 12, pkt 18, pkt 21 i pkt 22)

Art. 109. [Formy działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły]

1.

Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

- 3) zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych;
- 5) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności w celu kształtowania ich aktywności i kreatywności;

5.

Zajęcia wymienione w ust. 1 pkt 3, 5 i 6 mogą być prowadzone także z udziałem wolontariuszy.

Pojęcie wolontariusza (ust. 3) określa art. 2 pkt 3 USTAWY
z dnia 24 kwietnia 2003 r.
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
(Dz.U. 2003 r., Nr 96, poz. 872)

Art. 3. [Przesłanki działalności pożytku publicznego. Organizacje pozarządowe]

Art. 4. [Sfera zadań publicznych]

Art. 11. [Tryb zlecania zadań publicznych]

Inicjatywa lokalna

Art. 19b. [Wniosek o realizację zadania publicznego]

Organizacje pożytku publicznego

Art. 20. [Status OPP]

Art. 25. [Służba zastępcza w OPP]

Art. 26. [Informacje o OPP w publicznym radiu i telewizji]

Art. 27. [1% podatku na rzecz OPP]

Art. 27a. [Wykaz organizacji mających status organizacji pożytku publicznego]

Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem

Art. 41¹. [Status prawny, zadania i kadencja Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem]
(Art. 1a. [Komitet do spraw Pożytku Publicznego]

wspieranie działalności instytucji dialogu obywatelskiego działających na rzecz młodego

Wolontariat

Art. 42. [Zadania wolontariuszy]

Art. 43. [Kwalifikacje wolontariuszy]

Art. 44. [Umowa o wolontariacie]

Art. 45. [Obowiązki korzystającego wobec wolontariusza]

Art. 46. [Ubezpieczenie wolontariusza. Uprawnienia wolontariusza do świadczeń]

Art. 47. [Obowiązek informacyjny korzystającego]

Art. 48. [Wykonywanie świadczeń za granicą]

Art. 49. [Wydatki związane z wolontariatem]

Art. 50. [Charakter świadczenia wolontariusza]

**LAUREACI
XI KONKURSU
KRYSZTAŁOWE
SERCE
RADCY
PRAWNEGO
2018**

Uroczysta gala
15 marca 2019 r.

OIRP w Katowicach

OKRĘGOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH
W KATOWICACH

Katarzyna BROCLAWIK

Radca prawny Katarzyna Broclawik od 23 marca 2015 r. na podstawie porozumienia o wykonywaniu świadczeń wolontariackich zawartego z Dziełem Pomocy św. Ojca Pio z siedzibą w Krakowie nieodpłatnie świadczy kompleksową pomoc prawną na rzecz osób w kryzysie bezdomności, wykluczanych i często marginalizowanych społecznie, udziela ponadto pomocy prawnej podopiecznym organizacji – osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i zdrowotnej, bezrobotnym, samotnym, uzależnionym, dotkniętym

ubóstwem, chorobą lub niepełnosprawnością oraz członkom ich rodzin. Świadczona pomoc polega na reprezentacji podopiecznych w postępowaniach przed sądami, organami administracji oraz innymi instytucjami, doradztwie bazującym na opracowywaniu lub opiniowaniu umów, aktów oraz innych pism, jak również na udzielaniu bieżących porad, przygotowywaniu informacji oraz opinii prawnych. Katarzyna Broclawik w swojej działalności *pro bono* wyróżnia się niezwykle zaangażowaniem oraz skutecznością.

Dziękuję za uwagę

Konferencja

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

Kraków, 2 marca 2023

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

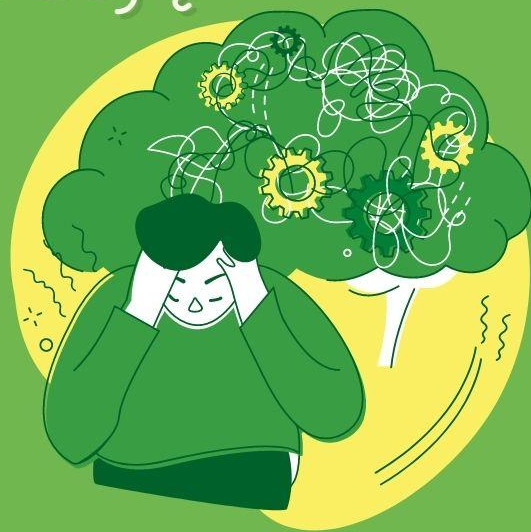
Dlaczego wolontariusze
rzadziej cierpią na depresję
wolontariat a zdrowie psychiczne

Magdalena Król
psycholog, terapeuta

Dlaczego wolontariusze rzadziej cierpią na depresję - wolontariat a zdrowie psychiczne

Magdalena Król

psycholog, terapeuta w trakcie szkolenia

Program

1. Od czego zależy zdrowie psychiczne?
2. Czynniki chroniące
3. Czynniki ryzyka
4. Szkoła jako czynnik chroniący lub czynnik ryzyka
5. Jak wolontariat wpływa na zdrowie psychiczne człowieka?

Od czego zależy zdrowie psychiczne?

Wydarzenia ostatnich miesięcy i lat bardzo mocno pokazały, że nie możemy przewidzieć zagrożeń, z jakimi przyjdzie nam się mierzyć. Zatem konieczne jest wzmacnianie w młodych ludziach zasobów do poradzenia sobie z trudnymi sytuacjami niezależnie od ich rodzaju tak, aby w chwilach kryzysu nie przejawiali zachowań ryzykownych i destrukcyjnych, ale radzili sobie w sposób konstruktywny.

Innymi słowy, konieczne jest prowadzenie rozsądnych działań z zakresu profilaktyki i wychowania, których celem będzie wzmacnianie czynników chroniących zdrowie psychiczne młodego człowieka.

Czynniki chroniące

Czynniki chroniące są to cechy, sytuacje i warunki przeciwdziałające zachowaniom ryzykownym.

Są nimi te „właściwości jednostek i środowiska społecznego, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny człowieka i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka”.

Za najważniejsze czynniki chroniące uważa się:

- silną więź emocjonalną z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- regularne praktyki religijne,
- poszanowanie (respektowanie) prawa, norm, wartości i autorytetów,
- przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej (np. wolontariat). (Hawkins 1992, za J. Szymańska, 2003).

Czynniki ryzyka

Są to cechy, sytuacje i warunki sprzyjające zachowaniom ryzykownym. Można je rozumieć w kategoriach większego niż przeciętny poziomu przeżywanego stresu, związanego z wystąpieniem określonego czynnika ryzyka lub grupy czynników ryzyka w życiu jednostki.

Czynniki ryzyka mogą być:

- rodzinne: zaburzenia psychiczne rodziców (schizofrenia, depresja), życie w ubóstwie, przestępczość, rozwód rodziców, wrogi klimat w rodzinie, niskie wykształcenie rodziców;
- indywidualne: związane z genetyczną i biologiczną podatnością (trudny, "wybuchowy" temperament, niższy poziom inteligencji);
- środowiskowe: wysoki poziom bezrobocia, przestępczości, przemocy w miejscu zamieszkania, niski poziom edukacji w szkole. (Borucka, Pisarska, 2012).

Czynniki ryzyka a nieprzystosowanie społeczne

Trzeba jednak podkreślić, że wyniki niektórych badań wskazują na to, iż działanie jednego lub dwóch czynników ryzyka ma zwykle niewielki negatywny wpływ na dziecko. Dopiero współwystępowanie trzech lub więcej czynników może być powodem nieprzystosowania lub wywołać zaburzenia zdrowia psychicznego (Kumpher; Masten i Powell za: Borucka, Pisarska, 2012).

Szkoła (placówka) może być
czynnikiem chroniącym lub czynnikiem ryzyka
zależnie od kilku aspektów:

Czynniki chroniące:

- położenie szkoły,
- działania integrujące w szkole,
- różnorodność zajęć pozalekcyjnych,
- wskazanie alternatyw,
- personalizacja uczniów (uczeń znany z imienia i nazwiska, czasem „ksywki”),
- nauczyciel jako pozytywny wzorzec,

Szkoła (placówka) może być czynnikiem chroniącym lub czynnikiem ryzyka zależnie od kilku aspektów:

Czynniki chroniące:

- dobra atmosfera/pozytywny klimat szkoły, który tworzą nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni, uczniowie, rodzice, środowisko – najbliższe otoczenie,
- dobra/skuteczna współpraca nauczycieli,
- dobra/skuteczna współpraca z rodzicami,
- dobra/skuteczna współpraca ze środowiskiem lokalnym, instytucjami, organizacjami,
- szkoła/placówka z tradycjami.

Szkoła (placówka) może być
czynnikiem chroniącym lub czynnikiem ryzyka
zależnie od kilku aspektów:

Czynniki ryzyka:

- słaba baza szkoły,
- anonimowość uczniów/wychowanków,
- brak autorytetu nauczyciela,
- przeładowanie programów,
- większy nacisk położony na nauczanie niż na wychowanie,
- brak współpracy w gronie pedagogicznym lub słaba współpraca,
- brak współpracy z rodzicami,

Szkoła (placówka) może być
czynnikiem chroniącym lub czynnikiem ryzyka
zależnie od kilku aspektów:

Czynniki ryzyka:

- brak współpracy ze środowiskiem lokalnym, instytucjami, organizacjami (lub nikła, słaba współpraca, czasem tylko deklaratorywna),
- brak zajęć pozalekcyjnych,
- dwuzmianowość szkoły,
- obecność negatywnych grup nieformalnych,
- brak jasno określonych norm i zasad (albo obecność norm tylko na papierze - nieprzestrzeganie ich; szczególnie niekorzystna sytuacja ma miejsce wtedy, kiedy dotyczy to dorosłych, którzy stoją na ich straży).

Jak wolontariat a wzmacnianie czynników chroniących zdrowie psychiczne

- Wolontariat a obraz siebie
- Wolontariat a samoocena
- Wolontariat a kompetencje społeczne
- Wolontariat a kontakt z ludźmi z pasją
- Wolontariat a “porównanie w dół”
- Wolontariat a wartości

Jak wolontariat a wzmacnianie czynników chroniących zdrowie psychiczne

- Wolontariat a współpraca w zespole
- Wolontariat a rozwój umiejętności
- Wolontariat a kontakt z innymi ludźmi
- Wolontariat a organizacja czasu własnego
- Wolontariat a radzenie sobie ze stresem
- Wolontariat i dokumentacja
- Wolontariat i wdzięczność

Wolontariat a obraz siebie

- Młodzi ludzie zmagają się z kształtowaniem obrazu siebie przede wszystkim dlatego, że potrzebują odpowiedzieć na pytanie – czy poradzą sobie samodzielnie w dorosłym życiu?
- Wolontariat wzbogaca obraz siebie o doświadczenie radzenia sobie w różnych sytuacjach.
- Obraz siebie zbudowany w oparciu o prawdziwe doświadczenie – jest czynnikiem chroniącym zdrowie psychiczne (wiem, że sobie poradzę, bo sobie radzę).

Wolontariat a samoocena

Młodzi ludzie zwłaszcza z tzw. rodzin dysfunkcyjnych mają kłopot z obrazem siebie, ponieważ w domu otrzymują wypaczony obraz siebie (często negatywny). Mogą np. słyszeć, że są do niczego. Mogą słyszeć, że nic nie potrafią dobrze zrobić. Kontakt z osobami, które wskazują takim młodym ludziom ich mocne strony, jest prawdziwie korygującym doświadczeniem (czyli leczącym i to na poziomie nowych połączeń nerwowych w mózgu).

Wolontariat a kompetencje społeczne

Praca ochotnicza bardzo często wymaga kontaktu z drugim człowiekiem, a zatem jest przestrzenią kształtowania i ćwiczenia umiejętności społecznych czy to poprzez własne działanie czy poprzez obserwację innych.

Wolontariuszom się dziękuje – więc uczą się dziękowania.

Wolontariusze są proszeni o różne rzeczy.

Wolontariusze współpracują z innymi.

Wolontariusze uzyskują informacje zwrotne.

Wolontariat a kontakt z ludźmi z pasją

Młodzi ludzie czerpią ogrom informacji z otoczenia, bardzo często naśladują dorosłych - rodziców. Są tacy rodzice, którzy nigdy nie podjęli legalnej pracy albo od lat są na zasiłku. Możemy sobie wyobrazić, jaki obraz "normalnej" dorosłości noszą w sobie ich dzieci. Obserwowanie ludzi funkcjonujących w społeczeństwie w sposób zdrowy można nazwać doświadczeniem korygującym.

Wolontariat a kontakt z ludźmi z pasją

Kontakt z wolontariatem, to kontakt z koordynatorami wolontariatu – najczęściej energicznymi osobami pracującymi z pasją.

Obserwując takich ludzi młody człowiek dowiadyuje się, że *można żyć inaczej*. Obserwuje również, jak wyglądają, pachną, zachowują się ludzie, z którymi ma kontakt poprzez wolontariat. To również może być doświadczeniem korygującym.

Wolontariat a porównanie w dół

Odwołam się do własnego doświadczenia obserwacji chłopców z zakładu poprawczego. Ci młodzi, bardzo skrzywdzeni ludzie, często agresywnie wyrażają swoją złość. Jednakże w kontakcie z niepełnosprawnymi dziećmi okazywali współczucie, opiekuńczość i patrzyli z dystansem na swoje własne problemy, bo jednak oni sami byli pełnosprawni i mieli wiele z tych możliwości, których nie miały niepełnosprawne dzieciaki.

Wolontariat a wartości

Praca wolontaryjna to bardzo często praca na rzecz jakiejś idei, realizacja jakichś wartości.

Młody człowiek włączający się w takie działania i obserwujący ludzi walczących o ważne dla siebie sprawy konfrontuje się z pytaniami o to, co dla niego jest naprawdę ważne, czyli konstruuje swój własny system wartości. Wartości natomiast są czynnikiem chroniącym zdrowie psychiczne.

Wolontariat a współpraca w zespole

Wolontariusz współpracujący z organizacją, którą tworzy grupa ludzi, może zobaczyć, doświadczyć i poczuć, jak to jest być częścią większej całości. Bycie częścią zespołu daje poczucie przynależności do grupy, a taka przynależność również jest czynnikiem chroniącym zdrowie psychiczne.

Wolontariat a rozwój umiejętności

Wolontariusz współpracujący z organizacją poprzez realizowanie różnorodnych zadań może sprawdzić, co mu wychodzi dobrze, a co nie jest jego mocną stroną. Na podstawie tych informacji może podjąć decyzję, w jakim kierunku chce się rozwijać.

Świadomość swoich mocnych stron jest czynnikiem chroniącym zdrowie psychiczne. Plany na przyszłość – również są czynnikiem chroniącym.

Wolontariat a kontakt z innymi ludźmi

Młodzi ludzie doświadczający obciążenia jakąś sytuacją w swoim życiu – będąc zaangażowanymi w wolontariat – mają w swoim otoczeniu więcej osób dorosłych, z którymi potencjalnie mogą porozmawiać o swoim problemie i uzyskać wsparcie.

Relacja z osobą dorosłą spoza rodziny, która jest źródłem wsparcia, jest czynnikiem chroniącym zdrowie psychiczne.

Wolontariat a kontakt z innymi ludźmi

Ludzie zaangażowani wokół idei – koordynatorzy wolontariatu, przedstawiciele organizacji pozarządowych – to często ludzie z pasją, którzy mają też różnorodne zainteresowania.

Kontakt młodego człowieka z takimi ludźmi pomaga im rozwijać własne zainteresowania, które są czynnikiem chroniącym zdrowie psychiczne.

Wolontariat a organizacja czasu własnego

Wolontariusze łącząc pracę ochotniczą ze szkołą, obowiązkami domowymi oraz rozwijaniem zainteresowań uczą się gospodarowania własnym czasem.

Planując zaangażowanie w poszczególne wydarzenia doskonalą się w planowaniu oraz wyciąganiu wniosków z przyjętych planów już po ich realizacji.

Wolontariat a radzenie sobie ze stresem

Współorganizowanie wydarzeń to czasem radzenie sobie z rzeczywistością, której nie można było przewidzieć, a z którą trzeba sobie jakoś poradzić. Młody człowiek ma zatem możliwość obserwowania, jak dorośli radzą sobie z trudnościami w sposób konstruktywny. W domu być może obserwując radzenie sobie w sposób niekonstruktywny.

- Przykład - adopcja na święta.

Wolontariat a radzenie sobie ze stresem

Większe zaangażowanie to również większe obciążenie sytuacjami, z którymi młody człowiek ma za zadanie sobie poradzić. Zatem trenuje kompetencje związane z radzeniem sobie ze stresem (bardzo przydatne), ale trenuje je w sposób "łagodny", ponieważ wobec wolontariusza dorosły ma trochę inne oczekiwania niż wobec pracownika etatowego.

Wolontariat i dokumentacja

Praktyka współpracy z wolontariuszami wiąże się z formalnymi aspektami takiego zaangażowania (porozumienie).

Dla ucznia w wieku szkolnym wolontariat jest często pierwszym doświadczeniem ze światem umów cywilno - prawnych. W ten sposób młodzi ludzie wkraczają w świat dorosłych w łagodny sposób.

Wolontariat i wdzięczność

Praktyka współpracy z wolontariuszami wiąże się z nieformalnymi aspektami takiej współpracy (okazywanie wdzięczności).

Młody człowiek, który słyszy podziękowania, który widzi efekt pracy swojej oraz pracy całego zespołu, ma możliwość doświadczenia podmiotowości. Uczy się również okazywania wdzięczności oraz jej przyjmowania.

Zwiększa to jego poczucie własnej wartości, co jest czynnikiem chroniącym zdrowie psychiczne.

Zmiana świata na lepsze

Młodzi ludzie, którzy obserwują, że świat można zmieniać na lepsze, stanowią ogromny potencjał dla przyszłego pokolenia.

Obserwacja może doprowadzić kiedyś do samodzielnego założenia organizacji, której celem będzie sprawianie, że świat stanie się trochę lepszym miejscem.

Co z tą depresją?

Badacze z University of Exeter Medical School (W. Brytania) dokonali przeglądu wyników dotychczasowych badań nad ludźmi udzielającymi się w wolontariacie i stwierdzili, że wolontariusze rzadziej cierpią na depresję, odczuwają większą satysfakcję z życia i wyższy poziom dobrostanu psychicznego. Ponadto dobroczyńcy zazwyczaj żyją dłużej niż pozostali, mniej aktywni społecznie obywatele.

Reasumując

Wolontariat buduje odporność psychiczną.

Wolontariat wpływa na budowanie lub wzmacnianie wielu czynników chroniących zdrowie psychiczne.

Angażowanie młodych ludzi w wolontariat to inwestycja w poprawę kondycji ich zdrowia psychicznego.

Oddajmy głos wolontariuszom

<https://www.youtube.com/watch?v=eF5Sl-kLxGU>

https://www.youtube.com/watch?v=L9Bkv_B3_Jo

<https://www.youtube.com/watch?v=4DRoml8vCws>

Program profilaktyki uniwersalnej „Dobry Temat”

Program wzmacnia tendencje rozwojowe młodych ludzi, składa się z 10 lekcji w formule v-logowej i porusza tematy:

1. Wyznaczanie celów
2. Godność i szacunek
3. Grupa rówieśnicza
4. Komunikacja
5. Emocje
6. Akceptacja
7. Problemy - wyzwania
8. Przemoc
9. Uzależnienia

Program profilaktyki uniwersalnej „Dobry Temat”

Niskie poczucie własnej wartości oraz związane z nim trudności mogą być powodem rozwinięcia się depresji - coraz częściej diagnozowanej u młodych ludzi.

Po udziale w programie uczniowie deklarowali, że znane są im sposoby odkrywania i nazywania swoich silnych stron i zalet. Pojawiły się u nich również zmiany w obszarze poczucia własnej wartości ponieważ uzyskali narzędzia zwiększania samooceny, lepiej też radzili sobie z trudnościami oraz zwiększyła się ich gotowość do zabiegania o własne cele.

www.programdobrytemat.pl

Dziękuję
za uwagę!

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

Przerwa kawowa do 12:00

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

Uczeń wolontariuszem

o praktycznych aspektach działalności dla innych
w kontekście szkolnego programu
wychowawczo - profilaktycznego

Mariola Kozak

nauczyciel konsultant MCDN w Krakowie

Uczeń wolontariuszem

– o praktycznych aspektach działalności dla innych
w kontekście szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2 marca 2023
Mariola Kozak

Zaczniemy od ...

Kim jest wolontariusz?

osoba, **która dobrowolnie i bez wynagrodzenia niesie pomoc**, angażuje się w pracę na rzecz osób i instytucji działających w różnych obszarach życia społecznego.

Wolontariuszy spotykamy w domach dziecka, hospicjach, domach pomocy społecznej, muzeach i schroniskach dla zwierząt.

Pracują w instytucjach publicznych, organizacjach pozarządowych, placówkach kultury, sportu i wielu innych.

Ogólnopolska Sieć Centrów Wolontariatu

O wolontariacie wiemy wszystko!

Aktualności

Dla
wolontariuszy

Dla organizacji
i instytucji

Strefa
wiedzy

Sieć
Centrów
Wolontariatu

Strefa wolontariuszy

Ogólnopolska Sieć Centrów Wolontariatu

O wolontariacie wiemy wszystko!

- **Z kim łatwiej nawiądziesz kontakty?** – z dziećmi, rówieśnikami, czy z osobami starszymi?
Czy wolisz raczej pracować w biurowym zaciszu?
- **Co chcesz robić jako wolontariusz?** –pomagać w nauce, rehabilitacji, opiece nad chorymi, niepełnosprawnymi, wykonywać prace biurowe, informatyczne, opiekować się zwierzętami, czy działać na rzecz środowiska naturalnego?
- **Jak dużo czasu możesz poświęcić?** – Ile czasu i w jakie dni tygodnia, długoterminowo, czy może raczej szukasz pojedynczej akcji? Czy szukasz możliwości działania tylko w wakacje, ferie zimowe, albo w trakcie twojego urlopu?
- **Co potrafisz robić?** – Jakie posiadasz uzdolnienia, zainteresowania, predyspozycje, doświadczenie, które możesz wykorzystać w konkretnym miejscu? Czy znasz języki obce? Czy potrafisz obsługiwać komputer, określone oprogramowanie, sprzęt biurowy lub maszyny przemysłowe? Może jesteś „złotą rączką” albo dobrze gotujesz? **Pamiętaj, że wszystkie Twoje talenty mogą być wykorzystane poprzez wolontariat.**
- **Czego chcesz się nauczyć?** – Wolontariat umożliwia Ci zdobycie nowych kompetencji i wiedzy.

Szkoła i jej zadania

Ustawa: Prawo oświatowe

Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności:

- 1) realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz **prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju;**
- 2) **wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny;**
- 3) wychowanie rozumiane jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży;

Szkoła i jej zadania

Ustawa: Prawo oświatowe

Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności:

- 12) kształtowanie u uczniów **postaw prospołecznych**, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu **wolontariatu**, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje:

- treści i działania **wychowawcze** skierowane do dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów,
- treści i działania **profilaktyczne** planowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców uczniów.

Cele programu wychowawczo-profilaktycznego

wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju,
ukierunkowanym na osiągnięcie pełni

**dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej,
duchowej i społecznej,**

które powinny być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu
profilaktyki dzieci i młodzieży.

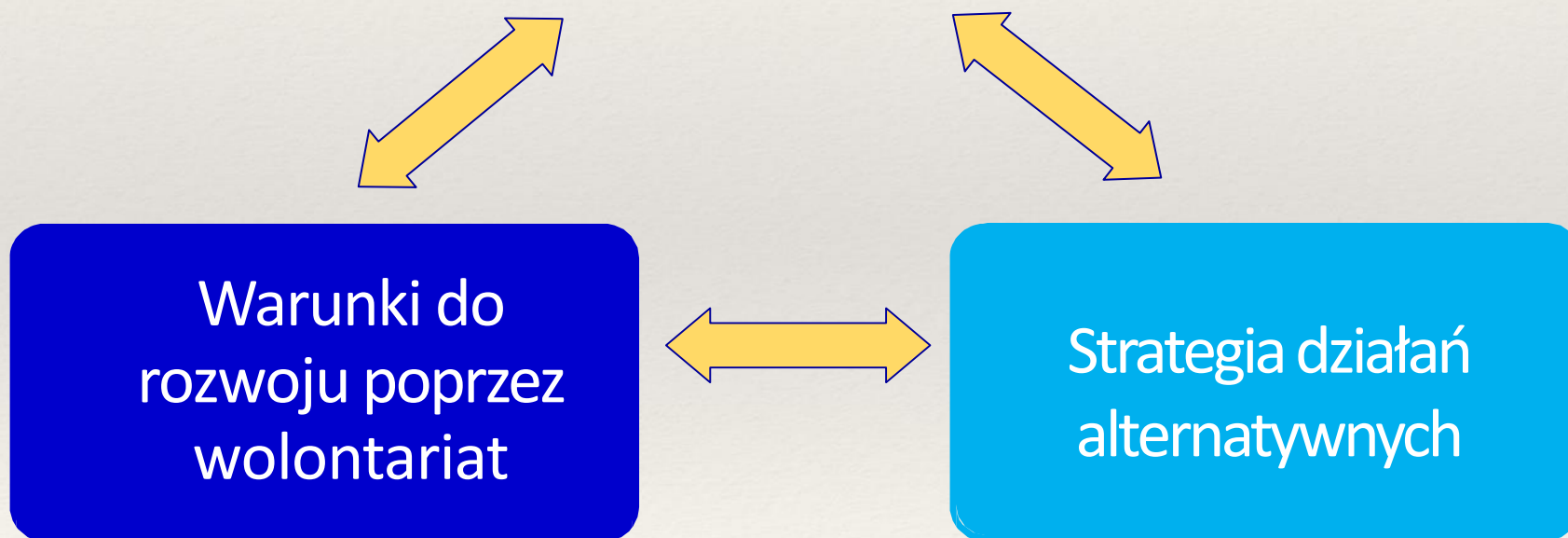
Profilaktyka w szkole

- Wspieranie ucznia w zakresie radzenia sobie z zagrożeniami,
- Wzmacnianie i inicjowanie **czynników chroniących**,
- Ograniczanie i likwidowanie **czynników ryzyka**.

Wolontariat w szkole

Wolontariat jako element PWP

Wolontariat w wychowaniu

Idea pracy wolontariackiej:

- wolontariat wywodzi się z powszechnie uznawanych wartości: godność, miłość, wspólnota, pokora.
- wolontariusz ma okazję do rozpoznawania i realizacji tych wartości.

Praca na rzecz innych:

- odpowiedzialność za drugą osobę i podjęte wobec niej zobowiązanie.
- jakość pomocy oferowanej innym zależy od zaangażowania, obecności, uczestnictwa w szkoleniach, systematyczności

Wolontariat jako wyzwanie – trudności i potrzeby osób wspomaganych:

- pytania o sens cierpienia, choroby, dzielenie się własnym czasem,
- celowość niesienia pomocy, oferowania tego, co się posiada, zasadnością działań prospołecznych.

Rozwój wolontariusza:

- organizacja pracy,
- odpowiedzialność,
- racjonalne podejmowanie decyzji,
- współpraca z rówieśnikami,
- akceptacja wobec innych,
- wrażliwość na potrzeby innych,
- motywacja do planowania osobistego rozwoju,
- rozumienie wartości,
- świadomość własnych zasobów i ograniczeń,
- zaufanie do siebie,
- poczucia własnej wartości,

Wolontariat w profilaktyce

- Pozytywne zaangażowanie (bezczynność, bierność),
- Okazja do działalności społecznej, rozwoju zainteresowań, nawiązania nowych relacji

(por. Poleszak, 2012)

Wolontariat w profilaktyce

- Program WP jest realizowany, by doprowadzić do zmian w funkcjonowaniu uczniów i społeczności szkolnej.
- Ma jasno określone cele, zadania, harmonogram, procedury ewaluacji i treści adekwatne do stosownych strategii profilaktycznych.
- Częścią programu profilaktycznego może być zaangażowanie i praca młodzieżowych wolontariuszy.

Szkolenie wolontariuszy

- **Przygotowanie** do pracy i wyposażenie w **wiedzę** i **umiejętności** stosowne do zaplanowanych **zadań**.
- Szkolenie musi uwzględniać **etap rozwoju** i **dojrzałość wolontariuszy**.

(por. Gaś, 2002; Kata, 2016)

Wspieranie wolontariuszy

Regularne spotkania **monitorujące** pracę:

- Utrzymywanie **motywacji** i **satysfakcji** z pracy;
- Przekazywanie **informacji zwrotnych** i ciągła ocena pracy;
- Podnoszenie **jakości pracy**;
- Utrzymanie **stabilności** i **kierunku** pracy;
- Ocena **dopasowania zadań**;
- **Atuty** i **ograniczenia** wolontariuszy i zespołu;
- **Doskonalenie osobiste** wolontariuszy dzięki ciągłej ocenie.
- **Budowanie zespołu**: wspólne uroczystości, relacje podmiotowe, nieformalne spotkania.

Z Podstawy programowej - SP od 2017

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu:

- 1) wprowadzanie uczniów w świat **wartości**, w tym **ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji**, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających **bezpiecznemu rozwojowi ucznia** (rodzina, przyjaciele); ;

Podstawa programowa- liceum, technikum – od 2018

Celem kształcenia ogólnego w liceum ogólnokształcącym i technikum jest:

- 4) zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej;
- 6) **rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;**
- 7) rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie;

Kształcenie w liceum, technikum

Szkoła kształtuje u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: **uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi**, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej.

W rozwoju społecznym bardzo ważne jest kształtowanie **postawy obywatelskiej**, postawy **poszanowania tradycji i kultury własnego narodu**, a także postawy **poszanowania dla innych kultur i tradycji**.

Kształcenie w liceum, technikum

Kształcenie i wychowanie w liceum ogólnokształcącym i technikum sprzyja rozwijaniu **postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów.**

Zadaniem szkoły jest wzmacnianie poczucia **tożsamości narodowej, etnicznej i regionalnej, przywiązania do historii i tradycji narodowych**, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w **wolontariat.**

Czynniki chroniące

- wsparcie uczniów przez nauczycieli, rodziców,
- wartości powszechnie akceptowane i uznane za ważne w życiu jednostki i społeczności: **dom, rodzina, zdrowie, przyjaźń, miłość**
- własne zainteresowania, pasje,
- WOLONTARIAT 😊

Dziękuję za uwagę

Mariola Kozak
m.kozak@mcdn.edu.pl

Konferencja

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

Kraków, 2 marca 2023

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

Potrzeba i istota wolontariatu na przykładzie hospicjum

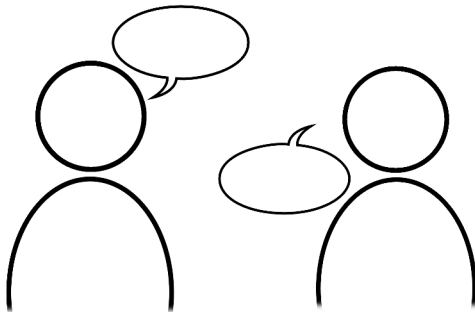
Jolanta Stokłosa

Prezes Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Chorych „Hospicjum im. św. Łazarza”

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

Podsumowanie i dyskusja

Wolontariat – miarą człowieczeństwa

Dziękujemy
za udział w konferencji